

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
W ZESPOLE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH
CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO
IM. WŁADYSŁAWA STANISŁAWA REYMONTA
W SZYDŁOWIE
NA ROK SZKOLNY 2020/2021

I.WSTĘP

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ponadpodstawowych Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wł. St. Reymonta w Szydłowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

MISJA SZKOŁY

Misja Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Szydłowie zawarta jest w słowach patrona placówki Władysława Stanisława Reymonta:

*„Życ to właśnie działać, to rozlewać po świecie talent, energię, uczucie...,
pomagać w czasie pokoleniom przyszłym”.*

WIZJA SZKOŁY

Dążenie do wyrobienia w naszych wychowankach potrzeby ciągłego, stałego rozwoju zarówno intelektualnego, emocjonalnego, zawodowego jak i społecznego.

II.WPROWADZENIE

Szkoła winna być nie tylko instytucją wychowawczą, ale także środowiskiem, w którym znaczące miejsce zajmują działania profilaktyczne i wychowawcze podejmowane przez wszystkich. Program Wychowawczo - Profilaktyczny został opracowany na podstawie

dokonanej diagnozy sytuacji wychowawczej i środowiskowej społeczności szkolnej przy użyciu następujących narzędzi:

- ✓ ankiet przeprowadzanych wśród uczniów, rodziców, nauczycieli;
- ✓ rozmów indywidualnych prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami;
- ✓ bieżących obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, zajęć pozalekcyjnych, a także na wycieczkach oraz imprezach szkolnych i pozaszkolnych;
- ✓ analizy dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczej, którą stanowią dzienniki lekcyjne, dokumentacja pedagoga, notatki służbowe, indywidualnie zawierane kontrakty;
- ✓ analizie czynników chroniących i czynników ryzyka.;
- ✓ w zgodzie z podstawą prawa oświatowego;
- ✓ analiza ocen z przedmiotów i zachowania;
- ✓ analiza frekwencji oraz sytuacji problemowych.

III. PODSTAWY PRAWNE

PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2017, poz. 59)
3. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).

6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r., poz. 649) (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) -).
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r., poz. 996) (Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) -).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 31.08.2017 r. poz.1643);

Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest zgodny ze Statutem Szkoły i Planem Rozwoju Szkoły na lata 2017-2021, w którym opisana jest misja i wizja placówki.

IV. SZKOLNE WARTOŚCI

- ✓ Kształcenie uczniów wszechstronnie przygotowanych do pracy na ulegającym przemianom rynku,
- ✓ Nauczanie w połączeniu z praktycznymi umiejętnościami w atmosferze wzajemnej życzliwości i zrozumienia,
- ✓ Podejmowanie działań, które dadzą każdemu uczniowi możliwość prezentowania i poszerzania swoich umiejętności i zdolności,

- ✓ Wyposażenie wychowanków w kompetencje niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie ery informacyjnej,
- ✓ Respektowanie zasad współżycia społecznego(w tym tolerancji dla inności) i praw moralnych,
- ✓ Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo,
- ✓ Dążenie do wychowania człowieka odpowiedzialnego, świadomie podejmującego decyzje,
- ✓ Kształtowanie u młodzieży poczucia odpowiedzialności, umiłowania ojczyzny, poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwieraniu się na wartości innych kultur Europy i świata,
- ✓ Promowanie zdrowego stylu życia,
- ✓ Kształtowanie postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju,
- ✓ Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
- ✓ Szkoła realizuje funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą zapewniając możliwość zdobycia wiedzy ogólnokształcącej i zawodowej.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- ✓ Dbą o rozwój intelektualno – emocjonalny,
- ✓ Posiada umiejętności zdobywania, przetwarzania i wykorzystywania wiedzy,
- ✓ Umie samodzielnie, twórczo i krytycznie myśleć,
- ✓ Rozwija zainteresowania, talenty i pasje,
- ✓ Jest przygotowany do studiowania lub podjęcia pracy zarobkowej,
- ✓ Jest dobrym fachowcem w swoim zawodzie,
- ✓ Wytrwale dąży do wytyczonego celu,
- ✓ Potrafi radzić sobie z negatywnymi emocjami,
- ✓ Wyraża siebie w sposób akceptowany społecznie,

- ✓ Umie zachować własną indywidualność,
- ✓ Jest wrażliwy na potrzeby i krzywdę słabszych,
- ✓ Zachowuje postawę tolerancji i akceptacji wobec osób niepełnosprawnych,
- ✓ Docenia wagę więzi międzyludzkich,
- ✓ Odnajduje się we współczesnym świecie,
- ✓ Dbą o zdrowie i rozwój sprawności fizycznej,
- ✓ Umie współpracować w grupie, zespole,
- ✓ Ma poczucie więzi społecznej, wspólnoty kulturowej oraz solidarności z własnym narodem i społecznością,
- ✓ Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- ✓ Szanuje środowisko.

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY, kładzie nacisk na wyłonię obszary problemowe:

- ✓ mała motywacja do nauki;
- ✓ niskie potrzeby edukacyjne;
- ✓ niedostateczna wiedza uczniów na temat zagadnień związanych z zachowaniem się w sytuacjach stresowych, panowaniem nad emocjami;
- ✓ niewłaściwe relacje interpersonalne w klasie;
- ✓ zbyt małe zaangażowanie w działania na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego;
- ✓ niewystarczająca komunikacja interpersonalna uczeń-uczeń, uczeń-nauczyciel, nauczyciel-rodzic, rodzic-uczeń;
- ✓ niska frekwencja uczestnictwa rodziców w spotkaniach z wychowawcami, nauczycielami, specjalistami;
- ✓ w wyniku ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego wyłoniło najbardziej: nieregularne uczęszczanie na zajęcia lekcyjne (wagary)- odnotowane absencje, spóźnienia, ucieczki z lekcji, niezaradność wychowawcza rodziców, palenie papierosów – najbardziej zauważalne zjawisko związane z uzależnieniami wśród uczniów naszej szkoły, występowanie niewłaściwych postaw i zachowań u młodzieży:
 - używanie wulgaryzmów;
 - przezywanie, dokuczanie, wyśmiewanie;
 - obserwowany u niektórych uczniów brak szacunku do osób dorosłych

i starszych;

- niezgodne z regulaminem szkoły korzystanie z telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych;
- dominowanie jednego ucznia lub małej grupki nad pozostałą częścią klasy.

VI. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Cel główny:

Systematyczna praca edukacyjna, wychowawcza i profilaktyczna rady pedagogicznej, rodziców, uczniów, instytucji współpracujących ze szkołą, stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia w wymiarze fizycznym, intelektualnym, emocjonalnym, społecznym i duchowym.

Cele szczegółowe:

- Każdy członek społeczności szkolnej poczynając od dyrektora, nauczycieli poprzez uczniów i rodziców aż po pozostałych pracowników szkoły jest człowiekiem wolnym, który świadomie wstąpił do tej społeczności i zdecydował się na jej współtworzenie.
- Rodzice i prawni opiekunowie posiadają największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Szkoła wspiera ten proces, wspomagając rodzinę w procesie wychowawczym.
- Szkoła pomaga uczniom w rozwijaniu osobowości, uwzględniając ich indywidualne cechy; wskazuje na rzetelną pracę i uczciwość jako wartości prowadzące do realizacji wymarzonych celów życiowych.
- Szkoła kształtuje twórcze, samodzielne i odpowiedzialne postawy młodzieży oparte na prawdzie, dobru i pięknie. Kładzie nacisk na budzenie wrażliwości moralnej.
- Szkoła kształtuje w uczniach szacunek dla wspólnego dobra rodziny, społeczności lokalnej i państwowej. Dbą o szkolne tradycje.
- Społeczność szkolna zwraca szczególną uwagę na zdrowy styl życia.
- Uczniowie są świadomi konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych, potrafią ich unikać i właściwie na nie reagować.
- Promowanie zdrowia, bezpieczeństwa i kultury.
- Uczniowie przyswoili i właściwie stosują umiejętności interpersonalnych.
- Młodzież szkolna dokonuje świadomych i odpowiedzialnych wyborów.
- Uczniowie nie stosują zachowań antyspołecznych.
- Nauczyciele i rodzice przygotowani są do skutecznego reagowania i pomagania uczniom w sytuacjach trudnych.

VII.HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Obszar Rozwoju Fizycznego

ZADANIE: KSZTAŁTOWANIE POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA

- UCZEŃ CZUJE SIĘ BEZPIECZENIE W SZKOLE

Działania	Oczekiwane efekty	Formy i metody realizacji	Odpowiedzialni	Termin
<i>Monitorowanie zachowania uczniów</i>	-Uczeń czuje się bezpiecznie w czasie lekcji,przerw i imprez szkolnych -złe zachowanie wywołuje natychmiastową reakcję pracowników szkoły	Przestrzeganie procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia. Dyżury nauczycieli. Przypominanie zasad bezpiecznego spędzania przerw i zachowywania się w trakcie imprez szkolnych	Pracownicy szkoły	Cały rok
<i>Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły</i>	Uczeń stosuje w praktyce przepisy ruchu drogowego	Pogadanki na temat bezpieczeństwa na drodze	Wychowawcy, nauczyciele, policja	Cały rok
<i>Kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacjach życia i zdrowia w sytuacjach nadzwyczajnych</i>	Uczeń wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia w sytuacjach nadzwyczajnych	Warsztaty z zakresu udzielania pierwszej pomocy	Wychowawcy, pedagog	Według potrzeb
<i>Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: -powódź, pożar, -zachowanie na szkolnym korytarzu, szatni, klasieszkolnej, saligimnastycznej, boiskuszkolnym</i>	Uczeńwie jak zachować się w sytuacji zagrożenia	Próbnyalarm przeciwpożarowy	Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka, pedagog	Cały rok
<i>Profilaktyka zachowań ryzykownych: uczenie sposobów reagowania na cyberprzemoc, bezpieczeństwo w</i>	Kształtowanie umiejętności reagowania w sytuacji zachowań przemocy w sieci oraz zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu	Lekcje wychowawcze	Wychowawcy, pedagog	Cały rok

<i>Interecie</i>				
<i>Pomoc uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w odnalezieniu się społeczności szkolnej</i>	Uczeń będzie miał możliwość utrwalenia, powtórzenia zdobytej wiedzy, radzenia sobie z własnymi emocjami	Organizacja zajęć specjalistycznych	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog	Według potrzeb

ZADANIE: TROSKA O ZDROWIE ORAZ ŻYCIE WŁASNE I INNYCH

Działania	Oczekiwane efekty	Formy i metody realizacji	Odpowiedzialni	Termin
<i>Kształtowanie postawy dbania o zdrowie, w tym o higienę osobistą</i>	Uczeń dba o czystość, porządek i bezpieczeństwo w najbliższym otoczeniu, także podczas wycieczek, zajęć praktycznych	Pogadanki, prelekcje, czytelnictwo, organizowanie wycieczek	Nauczyciele, pedagog	Cały rok
<i>Eliminowanie złych nawyków żywieniowych, promocja zdrowego odżywiania się</i>	Uczeń zna skutki niewłaściwego odżywiania się, wie jakie produkty posiadają kaloryczność i są zdrowe dla naszego organizmu Potrafi ustalić swój jadłospis w zależności od zapotrzebowania energetycznego	Gazetka, zajęcia biologii, zajęcia z przedmiotów gastronomicznych	Nauczyciele biologii w-f, nauczyciele przedmiotów żywieniowych	
<i>Profilaktyka chorób cywilizacyjnych, społecznych, genetycznych</i>	Uczeń przestrzega zasad higieny i potrafi zapobiegać zachorowaniom na choroby cywilizacyjne: nerwica, depresja, choroby układu krążenia, otyłość, wady postawy	Ulotki informujące, gazetka	Nauczyciele biologii	Według potrzeb
<i>Zapobieganie, korygowanie, wspieranie, ograniczenie i likwidowanie palenia papierosów i picia alkoholu</i>	Uczeń zna skutki palenia papierosów, spożywania alkoholu, zażywania środków odurzających, przestrzega obowiązujących w szkole regulaminów	Informacje wychowawcy, spotkania z przedstawicielami Policji	Wychowawca, pedagog	Cały rok

<i>Uświadomienie zależności między rozwojem młodego człowieka a przyjmowaniem substancji psychoaktywnych i uzależniających dopalacze, narkotyki, alkohol, nikotyna, e-papierosy)</i>	Znaczenia zdrowia młodego człowieka	Współpraca z pielęgniarką szkolną w zakresie popularyzacji postaw prozdrowotnych i znaczenia zdrowia młodego człowieka	Pedagog, wychowawcy	Według potrzeb
<i>Organizacja zajęć dotyczących przyczyn i konsekwencji używania środków psychoaktywnych</i>	Uczeń pogłębi swoją wiedzę na temat negatywnego wpływu środków psychoaktywnych	Godziny wychowawcze	Wychowawcy, pedagog	Według potrzeb
<i>Promocja zdrowia fizycznego i psychicznego. Rozwijanie zainteresowań sportowych</i>	Uczeń dba o swój rozwój fizyczny, zdrowie oraz sprawność ruchową, doskonali swoją sprawność fizyczną	Aktywnie uczestniczy w zajęciach wychowania fizycznego, zawodach sportowych	Nauczyciele w-f	Cały rok
<i>Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie swojej innych</i>	Uczeń potrafi udzielić pomocy innym, zna skutki prawne i zdrowotne nie udzielenia tej pomocy, wie jak zadbać o swoje zdrowie	Aktywnie uczestniczy w zajęciach EDB, uczestniczy w szkoleniach z Pierwszej Pomocy Przedmedycznej	Nauczyciele, pedagog	Cały rok
<i>Kształtowanie poczucia własnej wartości i umiejętności interpersonalnych</i>	Uczeń potrafi porozumiewać się z nauczycielem, rodzicem, kolegami, zna swoją wartość, potrafi być asertywny, myśli pozytywnie	Indywidualne porady wychowawcy, nauczyciela	Wychowawcy, pedagog	Cały rok

<i>Przygotowanie do życia w rodzinie, świadome macierzyństwo idącej za tym niepożądaną ciążą</i>	Przygotowanie uczniów do świadomego pełnienia ról rodzinnych, uczeń wie jakie mogą być skutki i problemy wynikające ze zbyt wczesnej inicjacji seksualnej i niepożądaną ciążą, uczeń potrafi rozwiązywać problemy przyjaźni, miłości, potrafi być odpowiedzialny za siebie i osobę kochaną	Uczestnictwo w zajęciach wychowanie do życia w rodzinie, pedagogizacja rodziców	Wychowawcy, nauczyciel wdzw, pedagog	Cały rok
<i>Udział młodzieży w Programie „ARS-jak dbać o miłość” Informowanie uczniów o zagrożeniach (pigulka gwałtu i rozboju „Pilnuj drinka”)</i>	Uczeń pogłębi swoją wiedzę	Uczestnictwo w zajęciach wdzw Godziny wychowawcze	Opiekun samorządu uczniowskiego Wychowawcy	Cały rok Według potrzeb
<i>Współpraca z organizacjami i instytucjami pozaszkolnymi</i>	Uczeń w razie potrzeby otrzyma fachową pomoc i zakres porad ze strony instytucji pozaszkolnych	Korzystanie z oferty informacyjnej, doradczej, terapeutycznej prowadzonej między innymi przez: PPP w Piotrkowie Trybunalskim, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Piotrkowie Tryb., Komisariat Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Tryb.	Pedagog, dyrektor wg potrzeb	Cały rok

Obszar rozwoju intelektualnego

ZADANIE: KSZTAŁTOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

<i>Działania</i>	<i>Oczekiwane efekty</i>	<i>Formy i metody realizacji</i>	<i>Odpowiedzialni</i>	<i>Termin</i>
<i>Kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności komunikowania się. Kształtowanie nawyku do konieczności uczenia się przez całe życie</i>	<i>Uczeń planuje własny rozwój i karierę zawodową</i>	<i>Godziny wychowawcze, lekcje przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego</i>	<i>Nauczyciele, wychowawcy</i>	<i>Cały rok</i>
<i>Kształtowanie umiejętności pracy indywidualnej oraz w grupie</i>	<i>Uczeń zna zasady i przestrzega norm pracy w grupie potrafi zorganizować pracę własną i zespołową</i>	<i>Pełnienie ról i funkcji w zespołach zadaniowych na zajęciach</i>	<i>Wychowawcy, nauczyciele</i>	<i>Cały rok</i>
<i>Preorientacja zawodowa: Kształtowanie postaw świadomego wyboru dalszej ścieżki kształcenia i pracy</i>	<i>Uczeń posiada wiedzę na temat wyboru studiów</i>	<i>Prezentacja kierunków kształcenia, zawodów, możliwości podjęcia pracy, wizyty w zakładach pracy, spotkania z pracodawcami</i>	<i>Wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy</i>	<i>Cały rok</i>
<i>Tydzień Planowania Kariery z udziałem przedstawicieli Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej</i>	<i>Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu</i>	<i>Zachęcanie uczniów do wykorzystania własnych pomysłów</i>	<i>Doradca zawodowy</i>	<i>Według potrzeb</i>
<i>Rozwijanie umiejętności twórczego myślenia i wdrażania w życie projektów</i>	<i>Uczeń pogłębi swoją wiedzę, wzbogaci warsztat pracy</i>	<i>Wykorzystanie przez nauczycieli aktywizujących metod nauczania, realizacja wymian międzynarodowych</i>	<i>Nauczyciele</i>	<i>Cały rok</i>
<i>Egzekwowanie systematycznego i aktywnego uczestnictwa</i>	<i>Uczeń nabędzie i poszerzy wiedzę, rozwinie swoje umiejętności oraz pasję</i>	<i>12 Udział uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych,</i>	<i>Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele w-f</i>	<i>Cały rok</i>

w zajęciach edukacyjnych Rozwój zainteresowań i wybitnych uzdolnień		zawodach sportowych		
--	--	---------------------	--	--

Obszar rozwoju społecznego

ZADANIE: PRZESTRZEGANIE NORM WSPÓŁŻYCIA SPOŁECZNEGO

Działania	Oczekiwane efekty	Formy i metody realizacji	Odpowiedzialni	Termin
<i>Motywowanie uczniów do uczestnictwa w lekcjach, przeciwdziałanie wagarom</i>	Uczeń zna konsekwencje wagarowania w związku z tym będzie uczęszczał na lekcje i zajęcia praktyczne. Szkoła ściśle współpracuje z pracodawcami celem wykształcenia nawyków systematycznego uczęszczania na zajęcia. Poprawa frekwencji	Systematyczne sprawdzanie obecności, Sprawdzanie list obecności na praktykach, Informacja uczniów i rodziców o niespełnianiu obowiązku nauki	Wychowawcy, pedagog	Cały rok
<i>Zapobieganie agresji, przemocy, niszczenia mienia, wandalizmu Eliminacja zjawisk przemocy w rodzinie</i>	Uczeń zna konsekwencje prawne stosowania przemocy agresji i niszczenia mienia. Zna kary wynikające ze statutu szkoły i Kodeksu Karnego. Uczeń, wie jak postępować w przypadku występowania przemocy w rodzinie.	Rozmowy indywidualne celem poznania przyczyn zachowań, Zapoznanie z zasadami Statutu Szkoły, WSO, Wychowawca informuje uczniów i rodziców o karach szkolnych i wynikających z przepisów KK, Wychowawca, pedagog pomaga ucz. w rozwiązaniu konfliktów, o zaistniałych zdarzeniach informuje rodziców, Policję lub sąd, porady wychowawcy, pedagoga w przypadku występowania przemocy w rodzinie	Wychowawcy, Pedagog, dyrektor	Cały rok
<i>Eliminowanie</i>	Uczeń będzie stawał się	-Wskaazywanie wzorców,	Wychowawcy,	Cały

<i>wulgaryzmów i poprawa kultury osobistej</i>	bardziej kulturalny nie będzie używał wulgaryzmów ponieważ człowiek o niskiej kulturze osobistej nie jest z reguły akceptowany przez środowiska szkolne i inne	-nagradzanie za wzorowe zachowanie, -obserwacja uczniów na każdych lekcjach, wzmacnianie zachowań pozytywnych, eliminowanie negatywnych poprzez rozmowy z uczniami i rodzicami, egzekwowanie zasad WSO z zachowania, Wycieczki krajoznawcze, do muzeum, teatru, poznanie historii i kultury naszego miasta i regionu	pedagog, rodzice, dyrektor , przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego	rok
<i>Realizowane są normy społeczne</i>	Uczeń: rozumie zasady życia społecznego i obowiązki (powinności) jednostki wobec ogółu	Realizowanie zadań ułatwiających dorastanie, kształtujących poczucie własnej wartości, pozytywnego myślenia, koleżeństwa, współpracy i przyjaźni; -organizowanie form pomocy koleżeńskiej, -lekcje przedmiotowe i godziny wychowawcze, -imprezy i wycieczki	Nauczyciele, wychowawcy, pracodawcy, rodzice	Cały rok
<i>Wychowanie w duchu poszanowania godności ludzkiej i wrażliwości na potrzeby innych</i>	Uczeń przestrzega norm takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kulturaosobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej	-Współpraca z rodzicami, -obiektywne stosowanie kryteriów oceny zachowania, -praca zespołów wychowawczych, przewycięzanie lenistwa, -godziny wychowawcze -praca nad poprawą frekwencji, -praca w sekcjach Samorządu Uczniowskiego, -wsparcie i pomoc koleżeńska -włączanie się do lokalnych i ogólnopolskich akcji	Nauczyciele, wychowawcy, pracodawcy, rodzice	Cały rok

		charytatywnych (Akcja na rzecz Fundacji osób niewidomych i niepełnosprawnych” Pomóż i Ty”), -wspieranie inicjatyw uczniów związanych z pomocą potrzebującym		
--	--	---	--	--

Obszar rozwoju duchowego

ZADANIE: WYRABIANIE POCZUCIA WIĘZI ZE SZKOŁĄ I DUMY Z PRZYNALEŻNOŚCI DO SZKOŁY

Działania	Oczekiwane efekty	Formy i metody realizacji	Odpowiedzialni	Termin
<i>Pielęgnowanie tradycji szkolnej</i>	Uczeń: -zna historię szkoły, -aktywnie uczestniczy w życiu szkolnym, -interesuje się bieżącym życiem szkoły,	-Dzień Otwartych Drzwi -prowadzenie kroniki szkoły, -imprezy tematyczne typu: „Szczęśliwy numer”, Pierwszy Dzień Wiosny, Wigilie klasowe, -studniówka -pożegnanie absolwentów	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
<i>Bieżące informowanie o działaniach szkoły, osiągnięciach uczniów, organizowanych imprezach, itp.;</i>	Dbą o dobre imię szkoły	-Szkolna strona internetowa, -Facebook, -artykuły w prasie lokalnej	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
<i>Działania wpływające na dobrą atmosferę szkoły: Imprezy i uroczystości okolicznościowe umieszczone są w Planie pracy szkoły wg kalendarza imprez, uroczystości</i>	Dobrze czuje się w szkole	-Monitoring i ewaluacja pracy szkoły -akcje na terenie szkoły organizowane przez Samorząd Uczniowski	Nauczyciele, wychowawca, samorząd szkolny	Cały rok

Obszar rozwoju emocjonalnego

ZADANIE: KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH, POSTAW POSZANOWANIA TRADYCJI I KULTURY WŁASNEGO NARODU, REGIONU A TAKŻE POSZANOWANIA DLA INNYCH KULTUR I TRADYCJI. PODEJMOWANIE KROKÓW W CELU ZAPOBIEGANIA DYSKRYMINACJI

Działania	Oczekiwane efekty	Formy i metody realizacji	Odpowiedzialni	Termin
<i>Uczestnictwo w kulturze</i>	Uczeń: -uczestniczy w życiu społecznym i kulturalnym	Wyjazdy do teatru, kina, muzeum, na imprezy kulturalne,	Nauczyciele, wychowawca, rodzice	Cały rok
<i>Kształtowanie postaw tolerancji wobec ludzi innych religii, narodowości i odmiennych poglądów</i>	Jest tolerancyjny, pozbawiony uprzedzeń, uważnie słucha innych i bierze pod uwagę ich punkt widzenia	Lekcje przedmiotowe i godziny wychowawcze, międzynarodowe wymiany uczniów z partnerskimi szkołami	Nauczyciele, wychowawca, pracodawcy, rodzice	Cały rok
<i>Ekspozowanie tematyki patriotycznej w działaniach wychowawczych</i>	Wykazuje postawę obywatelską	Obchody rocznic wydarzeń historycznych państwowych wg kalendarza imprez, -lekcje przedmiotowe i wychowawcze -akcentowanie treści patriotycznych, regionalnych podczas wyjść i wycieczek itp.	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
<i>Pogłębianie wiedzy o Unii Europejskiej</i>	Jest świadomym obywatelem Unii Europejskiej	Lekcje przedmiotowe i wychowawcze, projekty międzynarodowe	Nauczyciele historii, wychowawcy	Cały rok
<i>Zapobieganie dyskryminacji</i>	Szanuje różnorodność narodową, kulturową i religijną	Międzynarodowe wymiany uczniów z partnerskimi szkołami	Nauczyciele, wychowawcy, pracodawcy, rodzice	Cały rok

ZADANIE: WSPARCIE NAUCZYCIELI I RODZICÓW SZKOŁY W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH

Działania	Oczekiwane efekty	Formy i metody realizacji	Odpowiedzialni	Termin
<i>Współpraca z</i>	Nauczyciele, rodzice	Zapoznanie rodziców z	Dyrektor,	Cały rok

<i>rodzicami; Podnoszenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych: podnoszenie kwalifikacji wychowawców, nauczycieli, rodziców o specjalistyczną wiedzę z zakresu substancji psychotropowych</i>	wzbogacą swoje kompetencje wychowawcze	programem wychowawczo- profilaktycznym. Uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez specjalistów, Poradnię Psychologiczno -Pedagogiczną. Uczestnictwo w konferencjach metodycznych, samokształcenie Konsultacje indywidualne wychowawców nauczycieli, rodziców z pedagogiem	wychowawcy, wg potrzeb	
--	--	--	---------------------------	--

VIII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,

- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy

wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,

- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalność oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

IX. EWALUACJA PROGRAMU

Efekty działań wychowawczo – profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco. Podczas ewaluacji zostaną wykorzystane metody zbierania informacji: analiza dokumentacji, obserwacja, wywiad, ankiety. Analiza zebranych danych posłuży doskonaleniu oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych i ewentualnej modyfikacji Programu. Diagnoza Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły będzie się odbywać każdego roku szkolnego.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły nie jest dokumentem stałymi podlega ewaluacji i modyfikacji.

Do programu Wychowawczo- Profilaktycznego dołączono:

1. Propozycje tematów i zagadnień na godziny wychowawcze.
2. Procedury postępowania nauczycieli oraz metody współpracy z policją w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.

***PROPOZYCJE TEMATÓW I ZAGADNIEŃ NA „GODZINY WYCHOWAWCZE”
KLASA I***

1. Zapoznanie uczniów z najważniejszymi aktami prawnymi szkoły.
2. Poznajemy się i ustalamy zasady „bycia ze sobą”.
3. Style uczenia się.
4. Konflikt – jego negatywne i pozytywne aspekty.
5. Umiejętność porozumiewania się. Co to jest komunikat „ja”?
6. Złość, agresja, przemoc.
7. Co to znaczy być asertywnym?
8. Przyczyny i skutki wagarów. Dlaczego warto się uczyć?
9. Kultura na co dzień – słowo, gest, ubiór.
10. Wartości, które cenię w życiu najbardziej.
11. Dobre i złe sposoby radzenia sobie ze stresem.
12. Spotkania towarzyskie w wirtualnym świecie – konsekwencje działania w sieci.
13. Cyberprzemoc, skutki prawne.
14. Jak nie stać się ofiarą i sprawcą przestępstwa. Wybrane zagadnienia prawa.
15. Miłość, seks – odpowiedzialność za siebie i partnera.
16. Mechanizm uzależnień . Alkohol, narkotyki, palenie papierosów i co dalej?
17. Znam siebie – lubię siebie.
18. Świat naszych emocji. Wyrażanie uczuć.
19. Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach trudnych.
20. Zarządzanie własnym czasem.
21. Zdrowy styl życia – moda czy potrzeba?

***PROPOZYCJE TEMATÓW I ZAGADNIEŃ NA „GODZINY WYCHOWAWCZE”
KLASA II***

1. Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.
2. Pełnoletniość – co to dla mnie oznacza?
3. Moje prawa, a odpowiedzialność. Rzeczywistość w której żyję.
4. Radzenie sobie z krytyką.
5. Moje marzenia – co robię, by je zrealizować?
6. Cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić?

7. Bariery komunikacyjne.
8. Na kogo mogę liczyć? Ludzie, którym ufam. Autorytety.
9. Silny ma rację? Przyczyny powstawania zachowań agresywnych i przemocy.
10. Wybierz dobrze – rzuć palenie.
11. O mądrej diecie – jak zadbać o siebie?
12. Co nas motywuje do działania?
13. Rola przyjaźni i miłości w rozwoju emocjonalnym człowieka.
14. Niemodne słowa? Ojczyzna, Patriotyzm, Honor, Polak, Uczciwość, Człowieczeństwo.
15. Współczesny świat. Rola agresji w rozwiązywaniu międzynarodowych sporów. Wojny, terror, problem uchodźstwa.
16. Lekcja z cyklu „polecam” – ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert, itp.

***PROPOZYCJE TEMATÓW I ZAGADNIEŃ NA „GODZINY WYCHOWAWCZE”
KLASA III***

1. Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.
2. Moje prawa, a odpowiedzialność.
3. Partner na całe życie. Moja przyszła rodzina.
4. Co to znaczy być dojrzałym. Dojrzałość psychiczna, fizyczna, emocjonalna i społeczna.
5. Radzenie sobie z krytyką.
6. Kłamstwo, a szczerłość.
7. Jak skutecznie dyskutować i współpracować?
8. Co znaczy dla mnie fakt, że jestem Polakiem?
9. Pułapka współzależnienia.
10. Skuteczna kontrola stresu.
11. Sukces – porażka. Czynniki motywujące do działania.
12. Moda na „dopalacze” – o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych.
13. Agresja słowna – przyczyny i skutki.
14. Portale społecznościowe w naszym życiu – plusy i minusy.
15. O problemach natury psychicznej: depresja, nerwice, fobie.
16. Lekcja z cyklu „polecam” – ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert, itp.

***PROPOZYCJE TEMATÓW I ZAGADNIEŃ NA „GODZINY WYCHOWAWCZE”
KLASA IV***

1. Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.
2. Konformizm i jego skutki.
3. Jednostka , a społeczeństwo – czy pojedynczy człowiek ma wpływ na to, co dzieje się na świecie?
4. Koniec szkoły – i co dalej?
5. Zajęcia z doradcą zawodowym dotyczące określenia predyspozycji i zainteresowań zawodowych, planowania kariery zawodowej.

6. Zmieniający się rynek pracy, a kształcenie ustawiczne.
7. Stres w życiu człowieka i sposoby radzenia sobie z nim.
8. Mam wpływ na swoje życie.
9. Fazy miłości i małżeństwa.
10. Warunki sukcesu życiowego.
11. Moda na „dopalacze” – o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych.
12. Uległość, asertywność, agresja – analiza postaw.
13. Nasza prywatność a wirtualny świat.
14. Gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych.
15. Radzenie sobie ze stresem przedmaturalnym
16. Lekcja z cykle „polecam” – ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, program TV, koncert, itp.

Tematy „nieobowiązkowe”, do wyboru we wszystkich klasach:

1. Każdy inny, wszyscy równi. Czy jestem człowiekiem tolerancyjnym?
2. Sens życia – jak żyć, by być spełnionym?
3. Empatia – zrozumieć innych.
4. Konflikt pokoleń, różnice międzypokoleniowe.
5. Życie z pasją - jak żyć ciekawie?
6. Inteligencja emocjonalna – do czego jest mi potrzebna.
7. Techniki efektywnego uczenia się.
8. Nasze miasto i region.
9. Komunikacja w rodzinie.
10. Muzyka, której słuchamy.
11. Nasi idole – czym nas zachwycają?
12. Co warto przeczytać? Co warto obejrzeć?
13. Własny styl, a nakazy mody. Wpływ reklam i środków masowego przekazu.
14. Współczesne zagrożenia ekologiczne, cywilizacyjne, ekonomiczne, polityczne i kulturowe.
15. Kształcenie umiejętności dawania siebie innym. Wolontariat.

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI
ORAZ METODY WSPÓŁPRACY SZKÓŁ Z POLICJĄ
w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją,
w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytucją.**

Procedury mają na celu zwiększenie świadomości prawnej pracowników szkoły oraz rodziców w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku w szkole, a także mają pomóc w działaniach podejmowanych na rzecz przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu małoletnich.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego DEMORALIZACJI – np. systematycznie uchyla się od wypełniania obowiązku szkolnego, narusza zasady współżycia społecznego, uprawia włóczęgostwo, przynależy do grupy przestępczej lub popełnia czyny zabronione, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (*specjalistę ds. nieletnich*).
5. Podobnie, szkoła powiadamia sąd lub Policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno jak wyżej.
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

Artykuły z „Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich” odnoszące się do omówionych powyżej zagadnień:

• Art. 4 §1

„Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego,

systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu”.

• **Art. 4 §2**

„Każdy, kto dowiedziawszy się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję”.

• **Art. 4 §3**

„Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu”.

Kolejnym przejawem demoralizacji wśród uczniów jest SPOŻYWANIE ALKOHOLU LUB ZAŻYWANIE NARKOTYKÓW. W przypadku podejrzenia, że uczeń na terenie szkoły znajduje się pod wpływem środków odurzających bądź alkoholu, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości. Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym Policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Czynności, jakie powinien wykonać nauczyciel, który ujawnił na terenie szkoły SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa Policję.
3. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Gdy nauczyciel podejrzewa, że konkretny uczeń jest w posiadaniu SUBSTANCJI ODURZAJĄCEJ, algorytm czynności powinien wyglądać następująco:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczek, szkoła wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję.

Zgodnie z przepisami „Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii”, w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Sposoby postępowania nauczyciela wobec ucznia – SPRAWCY CZYNU KARALNEGO:

1. Należy niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
2. Ustalić okoliczności czynu oraz ewentualnych świadków zdarzenia.
3. W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, należy przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Następnym krokiem jest powiadomienie rodziców ucznia.
5. Policję należy powiadomić niezwłocznie w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana.
6. Ostatnią czynnością powinno być zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.

W przypadku, gdy uczeń jest OFIARĄ CZYNU KARALNEGO, nauczyciel powinien podjąć następujące czynności:

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
3. Powiadomienie rodziców ucznia,
4. Niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W zakresie zapobiegania patologiom, szkoła może zwrócić się również do Komisariatu Policji w Grabicy, Komendy Miejskiej Policji w Piotrkowie Trybunalskim celem podejmowania interwencji w stosunku do zaobserwowanych zachowań szczególnie takich jak: spożywanie alkoholu, handel narkotykami, kradzieże, rozboje, wymuszenia itp. Funkcjonariusze w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły mogą uczestniczyć w spotkaniach, pogadankach oraz w innych formach działań z zakresu profilaktyki, uzgodnionych z dyrekcją szkoły.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji bądź przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osobom postronnym do tych przedmiotów i wezwać Policję.

Na terenie szkoły każdy uczeń może zostać wylegitymowany przez Policję!

Legitymowanie ma na celu przede wszystkim :

- identyfikację osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
- ustalenie świadków zdarzenia powodującego naruszenie bezpieczeństwa lub porządku publicznego,
- wykonanie polecenia wydanego przez sąd, prokuratora, organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego,
- identyfikację osób wskazanych przez pokrzywdzonych jako sprawców przestępstw lub wykroczeń,
- poszukiwania osób zaginionych lub ukrywających się przed organami ścigania i wymiarem sprawiedliwości

Na terenie szkoły można dokonać również przeszukania w celu:

- znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym (art. 219 kpk),
- wykrycia lub zatrzymania oraz przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej.

Dopuszczalne jest również przesłuchanie ucznia na terenie szkoły, przy czym:

- jeżeli uczeń nie ma ukończonych 17 lat a jest podejrzany o popełnienie czynu karalnego przesłuchanie powinno odbywać się w obecności rodziców lub nauczycieli.
- w charakterze świadka można przesłuchiwać każdego małoletniego, bez względu na wiek i w takiej czynności nie jest konieczny udział rodziców.

Najdrastyczniejszą sytuacją, jaka może spotkać ucznia w szkole jest zatrzymanie przez Policję. Aby jednak ono nastąpiło, musi zaistnieć jedna z wymienionych niżej przesłanek:

- istnieje uzasadnione przypuszczenie, że uczeń popełnił przestępstwo,
- przeciwko uczniowi toczy się postępowanie karne a sąd lub prokurator zarządził jego przymusowe doprowadzenie (art. 247 kpk),
- uczeń jest świadkiem w procesie karnym a organ prowadzący postępowanie (policja, prokurator, sąd) zarządził jego przymusowe doprowadzenie (art. 285 §2 kpk),
- zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w Policyjnej Izbie Dziecka,
- uczeń stwarza w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego a także dla mienia (art.15 ust.1 pkt.3 Ustawy o Policji),
- - uczeń w stanie nietrzeźwości swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia lub znajduje się w okolicznościach zagrażających jego życiu lub zdrowiu innych osób.

Na koniec prezentujemy algorytm postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy Policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
2. Dyrektor ma prawo zapisać dane osobowe policjanta oraz numer jego legitymacji służbowej, w celu sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą, np. przesłuchanie, okazanie itp.

Każda, dotycząca uczniów, wizyta policjantów w szkole powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi, lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

Z zaistniałego zdarzenia nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami, podjętymi czynnościami.

*Zatwierdzono Uchwałą Rady Pedagogicznej
Zespołu Szkół Ponadpodstawowych
Centrum Kształcenia Ustawicznego
im. Wł. St. Reymonta w Szydłowie
Nr.../2020/2021
z dnia 7 października 2020 roku*